

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Prophetia Apocalyptica S. Joannis Apostoli

Kircher, Heinrich

Coloniæ Agrippinæ, 1676

Tractatus XXXIII. In I. Partem Capitits XXI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39100

TRACTATUS XXXIII.

IN I. PARTEM CAPITIS XXI.

Supereſt Viſio ſeptima & amœna: de Statu Beato Eccleſiæ triumphantis. Exhibetur in ſchemate Jeruſalem Civitatis elegantiffimæ; Sponſæ ſeu uxoris Agni: & pertractatur duobus ultimis Capitibus: quorum primum dividemus in Tractatus omnino quatuor.

VERBA APOCALYPSEOS.

(Cap. 21. Verſu 1. & ſeqq.) *Et vidi cælum novum, & terram novam. Primum enim cælum & prima terra abiit, & mare jam non eſt. (v. 2.) Et ego Ioannes vidi ſanctam Civitatem Jeruſalem novam, dependentem de cælo à Deo, paratam ſicut ſponſam ornatam viro ſuo. (v. 3.) Et audivi vocem magnam de throno dicentem: Ecce tabernaculum Dei cum hominibus, & habitabit cum eis. Et ipſi populus ejus erunt, & ipſe Deus cum eis erit eorum Deus. (v. 4.) Et abſterget Deus omnem lacrymam ab oculis eorum, & mors ultra non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra, quia prima abierunt. (v. 5.) Et dixit qui ſedebat in throno. Ecce nova facio omnia. & dixit mihi: ſcribe, quia hæc verba fideliffima ſunt, & vera. (v. 6.) Et dixit mihi: factum eſt. Ego ſum a, & ω: initium, & finis. Ego ſitienti dabo de fonte aquæ vitæ, gratis. (v. 7.) Qui vicerit, poſſidebit hæc, & ero illi Deus, & ille erit mihi filius. (v. 8.) Timidis autem & incredulis, & execratis, & homicidis, & fornicatoribus, & veneficis, & idololatriſ, & omnibus mendacibus, pars illorum erit in ſtagno ardenti igne & ſulphure: quod eſt mors ſecunda. (v. 9.) Et venit unus de ſeptem Angelis habentibus phialas plenas ſeptem plagis noviſſimis, & locutus eſt mecum, dicens: Veni, & oſtendam tibi ſponſam uxorem Agni. (v. 10.) Et ſuſtulit me in ſpiritu in montem magnum & altum, & oſtendit mihi Civitatem ſanctam Jeruſalem dependentem de cælo à Deo; (v. 11.) habentem claritatem Dei: & lumen ejus ſimile lapidi, pretioſo tanquam lapidi*

pidi jaspidis, sicut crystallum. (v. 12.) Et habebat murum magnum & altum, habentem portas duodecim, & in portis angulos duodecim & nomina inscripta, quæ sunt nomina duodecim tribuum filiorum Israël. (v. 13.) Ab Oriente porta tres, & ab aquilone porta tres, & ab austro porta tres, & ab occasu porta tres. (v. 14.) Et murus Civitatis habens fundamenta duodecim, & in ipsis duodecim nomina duodecim Apostolorum Agni. (v. 15.) Et qui loquebatur mecum habebat mensuram arundineam auream, ut metiretur Civitatem, & portas ejus, & murum. (v. 16.) Et Civitas in quadro posita est, & longitudo ejus tanta est, quanta & latitudo; & mensus est Civitatem de arundine aurea per stadia duodecim millia, & longitudo & altitudo, & latitudo ejus equalia sunt. (v. 17.) Et mensus est murum ejus centum quadraginta quatuor cubitorum, mensura hominis, quæ est Angeli. (v. 18.) Et erat structura muri ejus ex lapide jaspide: ipsa verò Civitas, aurum mundum simile vitro mundo.

I. I.

De Beatæ Civitatis descensu.

AD finem Judicii videt Joannes figuram Cæli & terræ antiquæ præterisse; ac sublatum mare hujus sæculi. Fortasse, ait Augustinus lib. 20. de Civ. cap. 16. maris nomine intelligitur hoc sæculum turbulentum & procellosum.

COELUM autem ET TERRAM videt innovari: & DE COELO descendere SANCTAM CIVITATEM: JERUSALEM NOVAM: apparatu SICUT Sponsa Cælitatis ad-ornata pro Sponso suo.

Videtur ex monte: Sed ad illam propitius & distinctius contemplandam (v. 10.) SPIRITU tenus assumitur Joannes IN MONTEM MAGNUM, ET ALTUM supra nubes: ubi fit solennis occurus Sponsi ex nube cum toto comitatu ve-

nientium ex Judicio Sanctorum in corporibus resuscitatis & gloriosis: qui excipiuntur à SS. Angelis tanquam concives adscripti in Civitatem DEÏ viventis (ut dicitur Hebr. 12. v. 23. Jerusalem cælestem & multorum millium Angelorum frequentium. Hæc multa millia gratulantur sibi denovis civibus, quos excipiunt, ut & hi possessionem capiant Civitatis ad quã acceperunt jus per sententiam Judicis: Possidete, inquit (Matth. 25. v. 34.) paratum vobis Regnum à constitutione mundi; præparatum iis jam tunc, ut impleverint ruinas Angelorum lapsorum ab eodem mundi exordio.

Hæc est Civitas Angelorum & Hominum: & hic Sponsus humani generis gloriosi, qui illam ornavit SICUT

Q 2 SPON-

Sicut
Sponsa:

SPONSAM VIRO SUO, uxorem indissolubilem. de qua v. 9. OSTENDAM TIBI SPONSAM UXOREM AGNI: & cap. 19. v. 7. *Uxor eius preparavit se.* & S. Augustinus in psalmum 122. *Uxor facta est (ex ancilla:) sed, donec veniat ad amplexus illos spirituales ubi securè persfruatur eo quem dilexit & cui suspiravit in ista diuturna peregrinatione, Sponsa est; & accepit arrham magnam sanguinem Sponsi cui secura suspirat.* Addit, non ita esse Sponsam, sicut in hoc mundo: potest enim, ait, fieri ut alius sponset, & alius ducat uxorem. Solus ducet, quia solus talem arrham dedit.

Nec otiosè commemoratur (eodem v. 9.) quod Angelus qui Joannem assumit ostensurus, sit UNUS DE SEPTEM illis qui PHIALAS effuderant PLENAS 7. PLAGIS: ob duas causas. Primò, quia par erat ut qui annuntiaverat periculum & certamen, idem jam ostendat etiam locum æternæ requiæ ac præmii. Secundò, ut ille idem (unus de iisdem septem Cap. 17. v. 1.) qui ostenderat Mulierem meretricem & ejus damnationem, ostendat etiam Mulierem Sponsam uxorem & gloriam ejus.

Civitas
viva:

2. Ascendamus spiritu post Joannem, & contemplemur ea quæ modò fuerunt dicta de illa Civitate. Dicitur enim primò CIVITAS: ÆDIFICIUM VIVUM, ut nominat S. Augustinus l. c. & addit: *In istis Civitatibus (mundi hujus) alia est fabrica ædificiorum: alii sunt cives inhabitantes in fabrica. Illa Civitas in civibus suis ædificatur: ipsi ibi sunt lapides qui sunt cives:*

lapides enim sunt vivi, & vos inquit (S. Petrus ep. 1. cap. 2.) tanquam lapides vivi ædificamini in domum spiritualem. Quod igitur dicitur Civitas, hoc quidem maxime propriè dicitur, quamdiu absolutè ponitur: nam, ut rectè S. Augustinus in psal. 121. Civitas propriè in hominibus habitantibus intelligitur. Sicut autem in hominibus, sic & in Angelis: juxta quod idem S. Augustinus dicit in psalmum 126. ubi velut definitionem plenam tradit hujus Civitatis, his verbis: Omnis ergo numerus fidelium sanctorum ex hominibus commutandorum ut fiant æquales Angelis DEI, adjuncti etiam ipsis Angelis qui modo non peregrinantur sed expectant nos, quando à peregrinatione redeamus, omnes simul unam domum DEI faciunt, & unam Civitatem: ipsa est Jerusalem. Cæterùm si addatur, Civitatem ædificari, aut ejusmodi, ut postea in Apocalypsi, jam non propriè sed per similitudinem dicitur, æquè ac cætera Apocalypseos: prout eodem loco citato in psalmum 121 distinxit idem Doctor super illo versu psalmi, Jerusalem ædificatur ut Civitas. quare, inquit, non Civitas (ædificatur) sed UT Civitas: quia & illi, qui in eam intrant vivi, tanquam lapides sunt: non enim verè lapides sunt. sicut illi alii ut lapides, non lapides: sic illa ut Civitas, non Civitas, quia dixit, ædificatur. Idem ferè observavit S. Hieronymus in Ezech. 40. quando autem dicitur (Ezech. v. 2.) quasi ædificium Civitatis, non verè Civitas sed Civitatis similitudo monstratur, de qua scriptum est (pl. 68.) gloriosa dicta sunt Ec. & (pl. 121.) qua ædificatur UT Civitas.

Ex An-
gelis &
homi-
bus.

Addi-

Ad dicitur in autographo Apocalypseos (v. 10.) τὴν πόλιν, τὴν μεγάλην, τὴν ἁγίαν, id est, illam excellenter Civitatem, illam magnam, illam sanctam: quæ & formâ ac republica Civitatis, & magnitudine, & sanctitate omnibus antecellit. *Salve*, ait S. Bernardus ad milites, *Civitas sancta, quam ipse sanctificavit sibi Altissimus.*

Jerusalem:

Dicitur secundò JERUSALEM; passim in Scripturis: quia illic est *Visio* ac possessio *pacis* æternæ: cujus figura & umbra fuit terrena Hierosolyma. S. August. in psal. 64. *Civitas quidem illa, inquit, terrena cujusdam Civitatis æternæ, in cælis umbram gerebat.* Et in psal. 86. *Quomodo una Civitas sancta Hierusalem; una Civitas iniqua Babylon: omnes iniqui ad Babylonem pertinent; quomodo omnes sancti ad Jerusalem.* De utriusque etymo, in psal. 64. modò citato: *Videte nomina duarum istarum. Civitatum, Babylonis & Hierusalem: Babylon confusio interpretatur; Hierusalem Visio pacis.* Et in alium psal. *O pax illa & æqualitas Angelorum! ô illa Visio & spectaculum pulchrum!*

Habitatio cum DEO:

Dicitur tertio (v. 3.) TABERNACULUM DEI CUM HOMINIBUS, tunc quando militabatur DEO: at nunc deinceps Habitaculum, in quo IPSI perpetuò POPULUS EJUS, ET DEUS populi HABITABIT CUM EIS: prout adumbratum fuit consimilibus verbis Lev. 26. v. 12. & 2. Cor. 6. v. 16. *Distinctius accipitur* (ait S. Augustinus in psal. 131.) *Tabernaculum Ecclesia secundum hoc tempus: Domus autem (seu habitatio) Ecclesia cælestis Jerusalem, quò ibimus, Taberna-*

culum enim tanquam militantium & pugnantium in prociectu, in expeditione. Et S. Thomas 1. 2. q. 102. a. 4. ad 2. *Per Tabernaculum enim, quod est mutabile, significatur status presentis vite mutabilis: Per Templum verò, quod erat fixum & stans, significatur status future vite quæ omnino immutabilis est.*

Descendens de Cælo:

Dicitur quartò, DESCENDERE DE COELO. tum quia primum initium ædificationis fuit à descensu Architecti, qui est Unigenitus DEI fundator Civitatis: ex promisso Isaia 54. v. 11. *Ecce ego sternam per ordinem lapides tuos & fundabo te &c.* tum quia illa multorum millium civium Angelicorum frequentia illinc jam descendit; Christo, & his qui ad dexteram ejus erunt in Judicio, in occursum: *Est in Cælo*, ait S. Augustinus in psal. 121. *æterna Jerusalem, ubi sunt cives nostri Angeli; ab ipsis civibus nostris peregrinamur in terra.* tum eo sensu quo descendere significat sumpsisse originem: tota enim Beata Civitas habet originem suam de Cælo A DEO. Quam interpretationem affert S. Augustinus lib. 20. de Civ. cap. 17. *de Cælo inquit, descendere ista Civitas dicitur, quoniam cælestis est gratia quâ DEUS eam fecit.*

Dicitur quintò, NOVA. QUIA NOVA: PRIMA ABIERUNT: ABSTERGENT enim (v. 4.) DEUS OMNEM LACHRYMAM AB OCULIS EORUM: ubi neque MORS, neque ea quæ cum morte intraverunt in mundum, LUCTUS animi, CLAMOR oris, DOLOR corporis, quæ præterierunt. Concordant verba

Q 3

Isaie

Isaïæ cap. 25. v. 8. *precipitabit mortem in sempiternum, & auferet Dominus Deus lachrymam ab omni facie.* Apertissimè is qui sedebat in Throno (v. 5.) **ECCE NOVA FACIO OMNIA: ut nulla,** inquit S. Augustinus l. c. *remaneant vetustatis vestigia.*

Mandat de se scribi: Sicut **HÆC VERBA** & promissa **FIDELISSIMA SUNT ET VERA**, sic & factum ipsum fore (v. 6.) Immodò, **FACTUM EST**, inquit, juxta illud axioma S. Augustini in psal. 125. *Omnia enim quæ futura sunt, Deo jam facta sunt.* Et ad eum cui dixerat, **SCRIBE: SUM**, inquit, & **ET** ω hujus & cunctarum Scripturarum in promittenda Beatitudine: faciendique **EGO** sum **INITIUM** per gratiam datam, **ET FINIS** per gloriam dandam. Ille **EGO** qui **SITIENTI**, vitam quam polliceor, **DABO DE FONTE AQUÆ vivæ: quoniam**, ait psalmus 35. v. 30. *apud Te est fons vitæ: ubi Augustinus; quis est Fons vitæ nisi Christus?* Dabo igitur, inquit, & **GRATIS** dabo, quia ex mea gratia, potandum & possidendum fontem aquæ vitæ æternæ. Dummodò ut cum illa mea gratia sudaverit ac vicerit prout decet athletam & non degenerem **filium DEI**. Nam è contrario non fons aquæ vitæ, sed **STAGNUM ignis & sulphuris**, **QUOD EST MORS SECUNDA** (v. 8.) **PARS ERIT** sua **TIMIDIS**, reculantibus certamen, **ET IN CRE- DULIS** promissioni, aut his qui **execrabilis** erunt vitæ ac morum, **HOMICIDIS**, **FORNICATORIBUS** quos comparo cum **VENEFICIS**

ubi Fons
Vitæ.

Nam in
stagno
mors se-
cunda.

ET IDOLOLATRIS: atque **OMNIBUS** mentientibus fidem in **DEUM**, quem (esto confiteantur se nōsse Tit. 1. v. 16.) *factis negant.*

3. Pergit Joannes ex monte, in quem raptus est per ecstasin. *Habet* (v. 11.) **Civitas Beata CLARITATEM DEI**, græcè δὲ ξαυτὴ βιῆ: quia **Deus** se præbet ibi clarè & in sua gloria videndum *sicuti est*, 1. Joan. 3. v. 2. *Hæc est illa Claritas DEI*, de cujus Visione nil dici potest augustius, quàm quòd tanta ei vis insit ut assimilet, videntem & transformet in claritatem, hoc est, Beatitudinem & gloriam quâ similis sit **DEO**.

Quod enim Aristoteles tribuit Philosophus intellectiōni naturali; animâ, intelligendo, fieri alia omnia; hoc multò sublimissimè Joannes Theologus noster asseruit l. c. de intellectiōne hac seu Visione **DEI** supernaturali ac Beatificâ: similes ei erimus quoniam videbimus eum sicuti est. & alius Apostolus, ille ex tertio Cælo, *revelatâ*, inquit, *facie gloriam Domini speculantes in eandem imaginem transformamur à claritate in claritatem*, 2. Cor. 3. v. 18. quem utrumque locum Scripturæ attigit S. Augustinus in libris de **TRIN.** quorum libro 12. cap. 16. *plena sit similitudo*, ait, *in ista imagine (DEI, quæ est anima humana) per Visionem DEI. & lib. 15. c. 8. transformamur*, ait, *de gloria quâ filii DEI sumus, in gloriam quâ similes ei erimus. & deprædicat tam optabilis transformationis bonum.*

Protinus ut Apocalypsis meminit clarè videndi **DEI** in illa Civitate, adjungit **LUMEN EJUS**, quod est græcè φῶς ὕψ, id est **luminare**, illius Civitatis,

In ea
Claritas
DEI.

Et Lumen
quo fit
Visio e-
iusdem.

vitatis commune omnibus incolis eius: necessarium ad Visionem eliciendam & continuandam: à Theologis passim dictum Lumen gloriæ, vocabulo quo hinc præit Joannes Theologus; eò quòd officium eius sit Intellectum illuminare & evehere ad Visionem gloriosam tam sublimis Intelligibilis quod est Essentia divina. Facultas enim utriusque videndi DEI non competit intellectui creato secundum suam naturam quæ est insufficientis, sed competit per Lumen gloriæ, per quod fit potens ad intelligendum; eo modo quo habitus infusi conferunt vires potentiis cæteris.

Hoc lumen, inquit Apocalypsis est illud nobile donum oculo animæ: PRETIOSUM ut gemma quæ ornat intellectum, & reddit animam Deiformem id est similem Deo: virens ut JASPIIS: perspicuum SICUT CRYSTALLUS (græcè crystallizans; ut sunt jaspides apud Plinium lib. 37. cap.

8.) perfectio confortans aciem intellectuale: & augmentum virtutis intellectivæ. Quod rectè vocatur Lumen eiusdem, & dispositio supernaturalis vi cuius superadditæ penetrat anima, & dilucidè atque intuitivè videt & percipit DEUM, in cuius Visione ac fruitione consistit Beatitudo. *Istud*, inquit Doctor Angelicus 1. p. q. 12. a. 5. est Lumen de quo dicitur Apoc. 21. quòd Claritas DEI illuminabit eam, id est, Societatem Beatorum DEUM videntium. Sed hæc omnia mirabili brevitate cecinit Psaltes: *in lumine tuo videbimus lumen.* quibus verbis, psal. 35. v. 10. expressit hæc tria de Visione DEI: Lumen cum quo videtur; Visionem ipsam quæ videtur; & Lucem quæ videtur increatam, Claritatem DEI. Civitatis autem in qua videtur; & inhabitantium; & Beatitudinis mentionem facit psalmus 83. v. 5. *Beati qui habitant in domo tua Domine.*

S. II.

De Muro Civitatis: ejusque portis & fundamentis.

Murus.

1. EST Civitati sua circumvallatio (v. 12.) MURUS MAGNUS ET ALTUS: cuius STRUCTURA (v. 18.) EX LAPIDE JASPIDE. *Magnus* enim est; amplitudine circuitus: quia complectitur Civitatem quæ & Regnum. *Altus* est supernaturalitate fabricæ, quia transcendit omnem naturam. Ex gemma est *jaspide* rotus; æstimatione, ac firmitate: quia

pretii inæstimabilis; & immutabilitatis ac roboris est æterni. Additur in hoc loco Apocalypseo de hujus Muri Portis: & de Fundamentis accuratè.

Habere narrat PORTAS DUODECIM: totidemque IN PORTIS ANGELOS (ita græcè etiam, ἀγγέλους:) ET INSCRIPTA NOMINA DUODECIM TRIBUUM FILIORUM ISRAEL. Harum

In Portis
12. An-
geli, &
nomina.

rum portarum ternas esse à singulis mundi partibus (v.13.) *singulasque portas* EX SINGULIS esse MARGARITIS (v.21.)

In Fundamentis etiam nomina 12,

FUNDAMENTA ejusdem esse DUODECIM : horum unumquodque constare EX LAPIDE PRETIOSO : ET IN IPSIS NOMINA DUODECIM APOSTOLORUM AGNI (v.14.19.20.) Ex hoc numero & verbis habemus apertissimam mentionem duodecim Apostolorum; à quibus non oporteat discedere: Ceterum expositio integrè inquirenda est clarior & brevis.

Quæ portæ.

Murus, quo Civitas firmatur & ambitur, habet 12. Portas & 12. Fundamenta. Potestas *Apostolica* ligandi atque solvendi, quæ fuit penes Apostolos 12. & permanet in eorum successoribus, ipsæ sunt *portæ* : perinde enim est ac si dicas, Potestas aperiendi ac præcludendi. & singulæ instar sunt margaritarum quarum valor est Regni Cælorum. Fundamenta verò sunt *Doctrina Apostolorum*, comprehensa in 12. articulis Symboli Apostolici, qui sunt instar lapidum pretiosorum, quibus fundatus fuit & firmiter stabilitus murus Civitatis. Neque id dubium ex sacrosancto Concilio Tridentino, sessione tertia : in qua decernit *Symbolum fidei* esse tanquam *Fundamentum firmum & unicum contra quod portæ inseri non prevalebunt.* Æquè clarè S. Augustinus lib. 3. de Symbolo ad Catechum. cap. 1. *Sacramentum Symboli, quod accepistis memoræque mandatum pro vestra salute retinetis: noveritis hoc esse fidei Catholicæ Fundamentum, super quod, adifi-*

Quæ Fundamenta.

cium surrexit Ecclesia. Addit Rufinus lib. de Symbolo: esse *lapides pretiosos.* Hac diversâ consideratione iidem met Apostoli (quod etiam postea dicemus verbis S. Augustini) sunt & Portæ Civitatis & Fundamenta. Portæ, quæ cum sint pro Tribuum ingressu, & non intretur nisi per Apostolos; qui etiam ipsi sunt Angeli 12. annuntiatores salutis ad pandendum aditum : ideò Apostoli habent inscripta illa sua nomina tribuum; eorum qui verè *Israël* & *Apostolici*. Quia verò *accedentem oportet credere*, ac sine fide nullus dari potest ingressus; ideò Articuli eorumdem Apostolorum & doctrina Symboli, quam composuerunt, sunt pro Fundamentis muri.

Igitur in *Portis Angeli duodecim* id est, ipsi vigiles Apostoli, præditi eâ potestate & auctoritate aperiendi atque admittendi in Regnum: ipsi Nuntii cælestes (hoc est enim propriè Angelum esse) salutis, & duces Tribuum undique: quarum nomina habent inscripta, quoniam hoc introierunt ex toto orbe 12. Tribus, id est universitas Sanctorum, veri *Israëlitarum*. Et intratum est in nomine TRINITATIS (un-

Portæ ternæ ex omni parte mundi.

Hoc posito Apostoli eatenus & Portæ & Fundamenta: Portæ intuitu Potestatis; eaque totidem margaritæ lectissimæ ex mari hujus sæculi. Intuitu Doctrinæ sunt lapides pretiosi in hoc ædificium electi, & Fundamenta quibus

bus superædificatus est murus Civitatis ad quam intraverunt Cives Sanctorum & domestici DEI, Ephes. 2. v. 20. nam quod Paulus illuc addit, Fundamentum Prophetarum, idem adierit quia hi de Apostolorum prædicatione, doctrinâ, fundacione Ecclesiæ, prædixerunt.

Prophe-
tia vetus
de Portis
& Fun-
damen-
tis.

De his Fundamentis & Portis psalmus 86. hæc enim Fundamenta quibus Civitas murata innititur sunt *montes sancti*; v. 1. & hæc Portæ sunt *quas diligit Dominus*, v. 2. Juxta hunc sensum juvat audire verba S. Augustini in illum psalmum: ubi cum dixisset, *montesque Apostoli*, addit: *portantes fabricam Civitatis faciunt vivum quoddam ædificium*. Et mox: *Ne putetis, inquit, alia esse Fundamenta, alias Portas. Quare sunt Fundamenta? quia eorum auctoritas portat infirmitatem nostram. Quare sunt Portæ? quia per ipsos intramus ad Regnum DEI: predicant enim nobis*. Nec aliud sensit S. Hieronymus: de Fundamentis quidem in Ezech. 28. ubi de Apocalypsi Joannis docet, in 12. lapidibus, Apostolorum numerum demonstrari: & subdit: *Isti sunt vivi lapides de quibus ædificatur Ecclesia*, citat Eph. 2. v. 20. & 21. *superædificati in fundamento Apostolorum & Prophetarum, ipso angulari lapide Christo IESU Domino nostro in quo omnis ædificatio crescit in templum sanctum in Domino. Hi sunt lapides de quibus & in alio loco (Zach. 9. v. 16.) legimus; Lapidem sancti voluntur (ita LXX. nam vulgata habet; elevabuntur) super terram instar rotarum paululum tangentes humum, & volubilitate sua ad cœlestia festinantes*. De Portis

Pars II.

autem idem S. Hieronymus in Ezech. 48. eas ait sub *Apostolicis nominibus* assignari: verba ejus cætera referemus inferius Tractatu 34. & 36.

Eandem interpretationem admittit, quod ex v. 19. & 20. citavimus de lapidibus pretiosis: tum ut intelligatur esse doctrina ipsa duodecim articulorum Apostolicorum, qui sint totidem pretiosæ gemmæ illo ordine quo referuntur in Symbolo: tum ut ipsi Apostoli sint Fundamenta ex lapidibus pretiosis singulis, ratione Doctrinæ Apostolicæ quam sanxerunt: sicut iidem sunt portæ ex singulis margaritis, suæ singulorum Potestatis Apostolicæ ad aperiendum. Idque illo, etiam ipsi, ordine quo recensentur in Evangelio S. Matthæi Cap. 10. v. 2. *Primus Simon*. & c. qui ordo & enumeratio nominum respondet ordini & enumerationi lapidum pretiosorum: de qua S. Hieronymus in Caput 10. Matthæi sic pronuntiat: *Ordinem Apostolorum & meritum uniuscujusque illius fuit distribuere, qui cordis arcanum imatur*. Cæterum ordo S. Scripturæ accuratissimè est apud Matthæum: nisi quod, ut observat S. Hieronymus, post Thomam se ponit Matthæus uti & publicanum se appellat. *Ceteri Evangelistæ*, ait, *in conjunctione nominum primum ponunt Matthæum & postea Thomam, nec Publicani nomen adscribunt*.

3. Non est prætermittendum, quod Inscriptio est: num duodecim adjunxit Apocalypsis, esse nomina Apostolorum AGNI. Quoniam per hoc quod ad Agnum referuntur, & per hoc quod sunt

R

Agni,

Ordo
sicut in
Symbolo:
sic in
numero
Apostolorum.

ut esse aurea (v. 18.) cujus muri structura ex jaspide, & portarum ex margaritis: ita *monsuram* quæ assumitur (meritum, cui respondebit gloria) convenit dici AUREAM, quæ soliditate ac pretio congruat.

In quadroposita est. 2. Civitatis igitur hæc est dimensio. formæ est quadratæ: ἡ πόλις τετραγώνη; æquilatera versus quatuor mundi plagas (Ezech. 48. v. 16.) & in accuratum extructa *quadrum* geometricum: ita ut LONGITUDO, ALTITUDO quæ & profunditas continetur, ac LATITUDO sint EQUALLIA: quo exprimitur architectura omnibus numeris perfecta, & accommodata plenissimæ habitationi & commoditati civium à quatuor mundi partibus congregatorum.

Structura singulorum quadrata. Et lapides quidem, hujus quadri-etiam ipsi sunt quadrati singuli: tales enim sunt antea præparati ab artifice Architecto. De quibus S. Augustinus in psal. 86. *Non enim frustra etiam de lignis quadratis edificata est arca Noë quæ nihilo minus figuram gestabat Ecclesie. Quid est enim quadrari? attendite similitudinem quadrati lapidis: similis debet esse Christianus. In omni tentatione sua Christianus non cadit; & si impellitur & si quæ vertitur, non cadit. Nam quadratum lapidem quacunq; verteris, stat.* Allegat exemplum Martyrum: *Cadere, ait, visi sunt Martyres, cum percuterentur.* Et exhortans: *Sic ergo conquadramini, ad omnes tentationis parati; quidquid impulerit, non vos evertat: stantem te inveniat omnis casus.* Hæc de singulis.

Et Civitas dicitur IN QUADRO POSITA, significatur perfectio Beatitudinis communis omnium Civium ex omni parte ac velut latere civitatis: utpote quam deceat *sanctiundo* & Beatitas in longitudinem dierum, psal. 92. v. 5. latitudinem possessionis omnium bonorum ad quam dilatatur & extenditur: altitudinem *supra modum in sublimitate* & profunditatem ponderis gloriæ, 2. Cor. 4. v. 17. incomprehensibilem mortalibus. Juxta Apostolum monentem ut adnitantur posse *cum omnibus Sanctis comprehendere* quæ sit illius Beatitudinis *latitudo, & longitudo, & sublimitas & profundum*; Eph. 3. v. 18. quasi dicat: omnium hoc esse & solorum Sanctorum, quibus inde apud Theologos nomen *Comprehensorum*; non quidem undequaque DEI quem vident, quia is est soli sibi propriè comprehensibilis; sed Beatitatis cœlestis & felicitatis cum qua DEUS videtur.

Huc pertinet, quòd sicut ædificio Civitatis in terris addit decorem, sic ubi omnes domus æquè sint longæ, latæ, & altæ: sic in illa cœlesti civitate in qua *mansiones* (ut dicitur Joan. 14. v. 2.) & velut domus *multæ* sunt, singulis earum æqualis sit longitudo, latitudo, altitudo: id est, quòd familiæ domesticorum DEI cives singuli habeant Beatitudinem perpetuam; & singuli possideant bonum infinitum (*bonum omnis boni*, ut loquitur Augustinus;) & singulos reddat beatos idem summum ac sublime Bonum: quamvis eorundem sit mansio distincta, hoc est gradus diversi quibus illo eodem Bono, aliis

tas integra quadrata.

Cum proportione mansionum:

aliò beatiùs perfruitur particeps. quæ est doctrina S. Thomæ 1. 2. q. 5. a. 2. Ex quo mirificè augetur pulchritudo Civitatis cum varietate & proportione mirabili : insuper & illa perspicuitate mansionum, de qua Apocalypsis, appetibili omnium oculis & amcenissimâ, ad similitudinem vitri mundi; ut dicitur de tota Civitate v. 18. IPSA INQUIT, CIVITAS AURUM MUNDUM SIMILE VITRO MUNDO.

3. Mensura totius Civitatis quadratæ (v. 16.) STADIA DUODECIM MILLIA (quorum octo alibi meminimus constituere milliare Italicum :) ita ut singula sint latera trium millium stadiorum; ubi recurrit mentio TRINITATIS : estque ille numerus uterque, tam duodecim quam mille, usu Scripturæ sacræ absolutissimus, & significat admirandam Beatæ Civi-

tatis amplitudinem : quæ & Regnum dicitur omnium longè Regnorum amplissimum & populosissimum : ex omnibus retrò sæculis & plagis mundi collectam ; cujus unica portio, quæ Joanni ostensa fuit Capite 7. v. 9. visa est innumerabilis : Angelorum verò Beatorum etiam major est multitudo.

Denique de muro Civitatis, dicitur esse (v. 17.) CENTUM QUADRAGINTA QUATUOR CUBITORUM : qui numerus est duodenariorum omnium perfectissimus (nam duodecies duodecim sunt 144.) & significat summam celsitudinem muri, ac protectionem habitationis beatæ. Si enim duodenarius habetur in Scripturis numerus perfectus; quanto major perfectio, ubi is numerus in se ductus est per multiplicationem!

Celsitudo muri

TRACTATUS XXXIV.

IN CAPITIS XXI. VERSUS DUOS. 19. & 20.

Sequitur elogium Fundamentorum muri singularum: quod peculiaribus binis Tractatibus prosequemur. Et primum quidem generali de iis velut præcæmio præparandus est Lector.

VERBA APOCALYPSEOS.

(Cap. 21. Versu 19. & 20.) *Et fundamenta muri Civitatis omni, lapide pretioso ornata, Fundamentum primum Iaspis: secundum, saphirus: tertium, chalcedonius: quartum smaragdus: (v. 20.) Quin-*

tum